

Geachte minister van Volksgezondheid

Al jaren voeren ouders van kinderen met een verstandelijke beperking campagne om logopedie vergoed te krijgen voor hun kinderen waarvan het IQ door het INAMI als onvoldoende wordt beschouwd (IQ<86). Dit criterium:

- is discriminerend en ronduit onwaardig

- heeft geen therapeutische basis

- is totaal onverenigbaar met de nationale (artikel 22ter van de Grondwet) en internationale (art.7 en art.25 van de CRPD) teksten die België geratificeerd heeft.

En toch, wanneer u wordt gevraagd om een dergelijk criterium te handhaven, is uw antwoord, en dat van uw voorgangers, steevast hetzelfde: deze kinderen zouden beter worden verzorgd door multidisciplinaire centra voor ambulante revalidatie (CRA) en door het buitengewoon onderwijs. De kloof tussen deze redenering en de dagelijkse realiteit van gezinnen is verschrikkelijk en het gevolg van uw beleid is duidelijk: gezinnen zien gewoon af van logopedie, ondanks het feit dat het essentieel is voor het welzijn van hun kinderen. Er is ook nog een andere zekerheid: wat u vandaag weigert te vergoeden voor logopedie, zult u twee of drie keer meer moeten betalen voor beleid op het gebied van geestelijke gezondheid, want een kind dat geen toegang heeft tot communicatie is ook een kind dat meer kans heeft dan anderen om gedragsstoornissen en geestelijke gezondheidsproblemen te ontwikkelen.

Logopedie toegankelijk maken voor iedereen is geen uitgave, het is een investering in de toekomst. Maar laten we terugkeren naar je argumenten.

Doen CRA-professionals hun werk goed? Dat doen ze zeker en dat trekken we niet in twijfel. Zijn de ratingbureaus beter verdeeld in Vlaanderen dan in Wallonië? Misschien, maar laten we niet afdwalen, want dat is niet de kern van het probleem: we weten dat er nooit een ARC in elke buurt zal zijn. Bovendien zijn er in Vlaanderen, Wallonië en Brussel vaak lange wachtlijsten voor kinderen met een verstandelijke beperking, wat een vroegtijdige reactie verhindert.

En daar houden de moeilijkheden niet op:

- Zoals jullie weten zijn de CRA's gespecialiseerd in specifieke aandoeningen, wat betekent dat niet alle CRA's openstaan voor alle pathologieën en profielen. Het gevolg is dat iemand die op de verkeerde plaats woont, ver verwijderd is van het ARC dat het best bij zijn behoeften past.

- Kinderen met een verstandelijke beperking hebben vaak logopedie nodig voor verschillende stoornissen (voeding, communicatie, taal) - maar niet elk CRA heeft alle specialisten, omdat niet elke logopedist getraind is in alle soorten stoornissen. Dus waar kunnen deze kinderen de therapeuten vinden die ze nodig hebben?

- Sommige kinderen hebben alleen op bepaalde momenten logopedie nodig, in plaats van volledige interdisciplinaire ondersteuning. Waarom moeten ze dan naar het consultatiebureau - en naar het ziekenhuis?

een plaats blokkeren waar een ander kind waarschijnlijk op wacht - als er alleen monodisciplinaire therapie nodig is?

- Hoe valt uw argument te rijmen met artikel 2 van de Wet op de patiëntenrechten, dat het recht geeft op vrije keuze van zorgverlener?
- Speciale scholen voldoen daarentegen niet beter aan de behoeften van deze kinderen. Ten eerste omdat het onderwijs op zijn vroegst op 2,5-jarige leeftijd begint. Vroegtijdige interventie moet echter al veel eerder beginnen om de communicatie effectief op gang te brengen! Ten tweede is er geen ruimte voor follow-up tijdens schoolvakanties. Bovendien hebben niet alle scholen voor speciaal onderwijs logopedisten in hun team en als die er wel zijn, hebben ze vaak niet de capaciteit om individuele hulp te bieden op de juiste schaal en met de juiste frequentie.
- Dus wat te zeggen van die gezinnen waarvan het kind op een inclusief schooltraject zit en die geen specifieke voorziening hebben voor toegang tot logopedie?
- Alleen rekening houden met de diensten die onder de overeenkomst vallen bij het berekenen van het sociaal statuut van logopedisten heeft ook perverse effecten, aangezien veel onafhankelijke logopedisten nu weigeren om deze kinderen te begeleiden.

Concluderend, het meerdere keren per week aanbieden van logopedische zorg vereist de flexibiliteit die alleen monodisciplinaire logopedie biedt. Er is echter niets dat verhindert dat de twee systemen elkaar aanvullen, bijvoorbeeld door aan de ene kant een multidisciplinaire beoordeling en follow-up te bieden en aan de andere kant een meer regelmatige follow-up via monodisciplinaire diensten.

Zei de filosoof Wittgenstein niet: "De grenzen van mijn taal zijn de grenzen van mijn wereld"? Het is inderdaad dankzij taal dat we volledig kunnen deelnemen aan de wereld om ons heen. Laten we de horizon van verstandelijk gehandicapte kinderen dus niet beperken. Er bestaat geen twijfel over, mijnheer de minister, dat we deze strijd uiteindelijk zullen winnen. Het is een kwestie van een paar maanden of een paar jaar. Maar de geschiedenis zal zich wellicht herinneren dat het in 2024 een zekere Franck Vandenbroucke was die de boel eindelijk wakker schudde en weigerde om onwaardige en discriminerende regelgeving in stand te houden!

Wij schrijven u om u te vragen uw verantwoordelijkheid op federaal niveau op te nemen, door het IQ-criterium uit de RIZIV-reglementering te schrappen en niet systematisch af te schuiven op de Gewesten (CRA) of Gemeenschappen (Onderwijs).

We kijken ernaar uit om van u te horen.

Hoogachtend,